

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Forskarutbildningsberedningen

MINNESANTECKNINGAR

2010-03-01

Tid och plats: kl. 13.00-15.30, Gula salongen, Vasaparken

Närvarande

Lennart Weibull, ordförande
Staffan Edén, vice ordförande
Sverker Jullander, KFN
Carl Martin Allwood, SFN
Ingegärd Eliasson, NFN
Eva Lilja, UB
Christina Dackling, GUS
Karin Fogelberg, UFL
Magnus Bergqvist, ITFN
Catharina Langendorf, sekreterare

Övriga närvarande

Malin Östling, adjungerad
Ingela Elofsson, adjungerad
Bengt Petersson, adjungerad
Anders Ekstrand, adjungerad

Frånvarande

Henrik Björck, HFN
Per Cramér, HHFN
Birger Simonson, UFN
Börje Haraldsson, SA
Tomas Lindroth, GUS

1. Fastställande av föredragningslistan

Föredragningslistan fastställdes med tillägg av information om naturvetenskapliga fakultetens dokument "Översyn av förmåner vid innehav av doktorandanställning och utbildningsbidrag". Det har efterfrågats som information på "doktorandportalen". Tas upp under punkt 3.

2. Ny avhandling om styrning av svensk forskarutbildning (informationsärende)

Jennie Haraldsson

Jennie Haraldsson disputerade den 12 februari på avhandlingen "*Det ska ju vara lite äventyr*" – *Styrning av svensk forskarutbildning utifrån reformen 1998*

<http://gupea.ub.gu.se/dspace/handle/2077/21847>

Studien ingår i forskningsprojektet Doktorshattar i omvandling, där ytterligare en avhandling är på väg (av Anna Peixoto) och beräknas komma 2011. Den belyser doktorandernas perspektiv på forskarutbildningen.

Avhandlingen utgår från frågor om hur statsmakten försökt styra forskarutbildningen och hur politiska beslut tagits emot och hanterats av akademien. Målet var dels att öka antalet personer med doktorsexamen, dels att öka genomströmningen i forskarutbildningen. Utifrån analys av reformtexter och intervjuer med forskarutbildningsansvariga vid åtta institutioner vid GU, visar avhandlingen att reformen på lärosätetsnivå har skapat fyra konflikter med dessa mål:

1. Reformens val av finansieringsform innebär höga kostnader för fakulteter och institutioner, vilket kan leda till att färre doktorander antas, vilket i sin tur leder till att
2. institutionernas behov av doktorander som undervisar på grundnivå och avancerad nivå ökar arbetsbördan för dem som finns kvar att tillgå, vilket kan påverka dessa doktoranders forskarstudier negativt.
3. Reformen ger dubbla signaler om vad forskarutbildningen är, arbete, utbildning eller kall. Vilket normsystem det är som följer med in i forskarutbildningen påverkar organisationen av utbildningen och doktorandens situation.
4. Det har uppstått en ambivalens, både på regerings- och lärosätetsnivå, i synen på hur akademien ska styras, ska styrningen vara kollegial eller professionell, akademisk eller politisk. Här varierar också den statliga styrningen mellan konkret, t ex lag eller förordning, och indirekt, genom att t ex framhålla goda exempel.

Beredningen enades om att följa upp också den kommande avhandlingen inom projektet Doktorshattar under omvandling.

3. **Plan för beredningens arbete med åtgärder efter utredningen av forskarutbildningen** (diskussionsärende)

Beredningen diskuterade åtgärderna vid förra mötet och utifrån den diskussionen gjordes ett förslag till arbetsplan som diskuterades.

Beredningen enades om följande ordning (ytterst gäller rapportering till rektor 2010-08-31).

Översyn av doktorandreglerna

Uppgift: Lämna förslag till hur delarna i regelverket, d v s förordningstext respektive interna regler, och tillämpningen av regelverket ska hanteras i Doktorandreglerna.

Utgångspunkten är att hitta en rimlig nivå som är anpassad för alla doktorander oavsett fakultet.

Uppgiften ligger på en särskild arbetsgrupp inom beredningen, varefter överlämnas till studieregelskommittén inför dess revidering i höst. Arbetsgruppen (inrättad 28/1) består av Börje Haraldsson (SA), Per Cramér (HHFN), Anna Frisk (KFN) och Jenny Högström-Berntsson (GUS), Catharina Langendorf (sekreterare).

Avrapportering till beredningen inför sammanträdet 26 april.

Policy/föreskrifter beträffande egenfinansiering och nämndernas finansieringsansvar

Diskuterades under nästa punkt på dagordningen.

Regler för prolongation vid sjukskrivning, föräldraledighet etc.

Uppgift: Utarbeta regler för förlängning av studietiden efter avbrott av andra orsaker än förtroendeuppdrag tillsatta av studentorganisation. Eventuellt måste samtidigt den gamla förlängningsnyckeln ses över med tanke på kårobligatoriets avskaffande fr om höstterminen 2010.

Catharina Langendorf fick i uppdrag att ta fram underlag, därefter behandlas frågan med utgångspunkt i vad som framkommer i fråga om finansiering.

Avrapportering i FUB helst senast 1/6.

Centrala riktlinjer för handledarbyten

Uppgift: Ansågs av beredningen rätt tydligt redan nu i Doktorandreglerna, men kanske en tidsbegränsning behövs (jfr med skrivelser i Uppsala och Lund, som utredarna haft

som jämförelsematerial). Detta bör kombineras med framtagandet av en universitetsgemensam mall för den individuella studieplanen (IPS). Inledningsvis tar Catharina Langendorf fram relevant bakgrundsmaterial ur rapporten och dokumentation från Uppsala och Lund. Eventuellt samordnas senare arbetet med översynen av doktorandreglerna

Behandlas i FUB 24/3, närmare diskussion även om gemensam mall för IPS (exempelvis med presentation från SA av UBAS-projektet).

Benchmarkingprogram för fakulteternas utveckling av utbildning av forskarutbildningen

Uppgift: Stödja och inspirera fakulteterna särskilt vad gäller former för information, diskussion och hantering av regelverket.

Frågan bör prövas av Kvalitetsrådet, Malin Östling ombeds lämna förslag till former för programmet.

Behandlas i FUB: 24/3 medverkar Malin Östling med förslag till genomförande.

Stöd till doktorandombud.

Uppgift: Frågan är en del i problematiken kring kårobligatoriets avskaffande, men också ett universitetsanställt doktorandombud bör i sammanhanget diskuteras, liksom hur den funktionen ska benämnas, då kårerna redan har student/doktorandombud. Den föreslagna kartläggningen ska därför också titta på funktionsbenämningen vid olika lärosäten.

Inledningsvis gör Catharina Langendorf till mötet i april en kartläggning av situationen vid andra lärosäten, förslagsvis Uppsala, Lund, KI, Chalmers, Linköping och Stockholm.

Behandlas i FUB: 26/4

4. Policy/föreskrifter beträffande egenfinansiering och nämndernas finansieringsansvar (utredningsrekommendation 3 i arbetsplanen) (diskussionsärende)

Ordföranden gav en kort redogörelse för bakgrunden till ambitionen i forsknings- och utbildningsstrategierna att ge alla doktorander anställning: Den har sitt ursprung i diskussionerna i ledningen under 2007, vilka ledde till att beredningen på rektors uppdrag initierade en utredning om doktorandfinansiering ("Lön för mödan? Om förutsättningarna för finansiering av forskarstudierna genom doktorandanställning från första dagen", dnr B 9 2498/07). Frågan har därefter blivit liggande beroende på svårigheten att nå nationell samordning.

Mot bakgrund av utvärderingen borde frågan tas upp på nytt. Ordföranden föreslog att beredningen borde diskutera möjligheten av en ny modell för finansiering med doktorandanställning, assistent med utbildningsbidrag samt utbildningsbidrag som de huvudsakliga finansieringsformerna. Ett sådant förslag skulle kunna lämnas i den samlade redovisningen av arbetet med åtgärdsrekommendationerna till rektor i augusti.

Beredningen var positiv till förslaget och beslöt

att uppdra åt ordföranden att kontakta Hilding Sjödén för en uppdatering av "Lön för mödan".

5. Högskolepedagogisk utbildning inom forskarutbildningen – förslag till rektorsbeslut (diskussionsärende)

Ordföranden gick igenom promemorian med förslaget. Bengt Peterson, chef för PIL-enheten kommenterade att PIL-enheten välkomnar en tydlig beställning och ställde sig bakom förslaget att uppdra åt PIL-enheten att utarbeta rutiner för samplanering med nämnderna.

Beredningen gick i övrigt igenom förslaget till vilka krav som ska gälla för doktoranders pedagogiska utbildning.

6. Information

Strategiarbetet: Förslaget från arbetsgruppen bestående av Margareta Wallin Peterson, Ingela Elofsson och Lennart Weibull, togs av styrelsen vid mötet 18/2.

Masterutbildningar: Ingela Elofsson informerade om rektors beslut att fastställa policy för och inrätta beredning för utbildning på avancerad nivå. Beredningen ska bestå av åtta ledamöter, där några kommer att ha övergripande erfarenheter och några direkt programansvar. Rektor utser ledamöterna efter nominering av fakulteterna och beredningen startar i maj. Lennart Weibull tillade att det är viktigt med förankringen i GRUB (berör sex ledamöter) och FUB (berör 2 ledamöter).

De nya studentkårerna: Christina Dackling meddelar att fyra nya kårer kommer att ansöka hos styrelsen om att få status som studentkår, Göta (nuvarande FFS, Haga och SLUG), Konstkåren, Handels och SAKS (Sahlgrenska akademins studentkår). Kårerna kommer fortsatt att ha rätt till representation i universitetsorgan. Beslut fattas 29/4. När det gäller det studiesociala ansvaret flyttas det från 1/7 över till universitetet, men kårerna kommer att mot ersättning fortsätta att hålla i aktiviteterna.

Studieavgiftspropositionen har kommit och det är klart att forskarutbildningen inte omfattas.

Programöversyn: Projektet BLUE 11 (Better Learning in University Education 2011) är att liknas vid en intern ackreditering. Förstudie görs under april-juni av Karin Fogelberg för att ta fram ett instrument för utvärderingen.

Autonomiutredningen har i minskat format varit på remiss. GU är i huvudsak positivt till ökad självständighet men pekar på konsekvenser bl a för studentinflyandet.

Lärarytbildningen: Propositionen har lämnats till riksdagen och Högskoleverket har begärt att senast 15/3 få in uppgifter om vilka lärarexamina GU avser att ansöka om. Själva ansökningarna ska vara HSV tillhanda senast 28/6. Beslut meddelas i oktober.

* * *

Nästa sammanträde äger rum onsdagen den 24 mars kl 13.00-16.00